کتابخانه ها و کتابداران بيمارستان مجري عملكرد مبتني بر شواهد در محيط پايگاه هاي اطلاعاتي پزشكي مبتني بر شواهد

ازآنجاکه هدف کتابداران کتابخانه‌های بیمارستانی اشاعه اطلاعات زیست پزشکی، بالینی برای اهل حرفه پزشکی، مانند پزشکان، پرستاران، پیراپزشکان و...است و تأکید آن‌ها بر تهیه منابعی در معالجه بیماران است و در این میان هرروز صبح هنگامی‌که پزشک برای ملاقات بیمار می‌آید بایستی از آخرین مقالات موجود در نحوه درمان بیماران مطلع شود و در این راستا رسالت پزشکی مبتنی بر شواهد[1] کمک به پزشک در تهیه اطلاعات عبارت است از استفاده دقیق، روشن و عاقلانه از بهترین شواهد برای تصمیم‌گیری در مورد مراقبت از یکایک بیماران یعنی تلفیقی از مهارت‌های بالینی به‌دست‌آمده از جستجوی منظم سیستماتیک. بنابراین پژوهش درصدد این است که نقش کتابخانه و کتابداران در محیط الکترونیک پایگاه‌های اطلاعاتی را با توجه به اینکه علیرغم تخصص، پزشکان در درمان بیماری‌ها در دستیابی به متون جاری در زمینه‌های موردنیاز توانایی لازم را ندارند. را مشخص نماید؛ و چنانچه بر اساس مطالعات معمولاً بین ۱۰%-۲۰% مطالب مندرج در کتاب‌های مرجع سنتی پزشکی در هنگام چاپ قدیمی (date of out) می‌باشند به معرفی مختصر پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی مبتنی بر شواهد من‌جمله consult Nursing,MDconsult,oDate Up,TRIP بپردازد.

وظایف کتابداران تهیه و اشاعه اطلاعات و همچنین فراهم‌سازی اطلاعات است و از آنان به‌عنوان پل ارتباطی دریک سیستم زنجیره‌ای یادمی کنند با در نظر گرفتن رسالت پزشکی مبتنی بر شواهد در گردآوری اطلاعات مستند و دانش روزآمد در مورد شرایط بالینی خاص بر اساس جستجو از مقالات که شامل ۵ مرحله است ۱-سؤال کردن ۲-کسب کردن ۳-ارزیابی کردن ۴-به‌کارگیری ۵-ارزشیابی (درک[۲]،۱،۲۰۰۵) و در مرحله دوم کتابدار نقش اساسی در به دست آوردن بهترین شواهد برای پاسخ‌گویی به سؤالات دارد پس همان‌گونه که تکنولوژی پزشکی در طول قرن بیستم پیشرفت زیادی نموده است منابع پزشکی نیز افزایش‌یافته است دریک بیمارستان معمولاً عمده‌ترین فعالیت‌های پزشکان درمان بیماران است که می‌تواند مراجعه به متون پزشکی را ایجاب کند چراکه تصمیم‌گیری‌های پزشکی تنها وابسته به اطلاعات و دانش قبلی نیست وجود کتابخانه جهت گردآوری منابع و اشاعه اطلاعات اهمیت خاص دارد حال کتابداران با کمک ویاری به گروه‌های محققان در حل مشکلات کلینیکی نقش مهمی در جنبش پزشکی داشته‌اند (جاناتان[۳](۴،۲۰۰۶،

مدنی تحقیقی در استفاده از کتابخانه بیمارستان در دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام داده است که نشان می‌دهد کارکرد کتابخانه بیمارستانی صرفاً به‌عنوان محلی برای نگهداری مواد (کتاب و نشریات) که تنها مورداستفاده پزشکان بوده است و از نیروهای متخصص کتابداری و اطلاع‌رسانی در کتابخانه بیمارستان استفاده نمی‌شود که دلیل آن ناآگاهی پزشکان از کارکنان خدمات بهداشتی از مهارت و تجارب و توانایی کتابداران است. (شیخ کانلو میلان،۱۳۷۹) متداول‌ترین شیوه جستجوی اطلاعات توسط مجریان جستجو در منابع کتابخانه‌ای بوده است که بیش از نیمی از این محققان در جستجوی خود از کتابدار کمک گرفته‌اند و پیشنهاد کرده است که از نیروهای متخصص کتابداری و اطلاع‌رسانی در سیستم‌های تحقیقاتی استفاده مطلوب به عمل آید. (مدنی،۱۳۷۵)

کتابداران کتابخانه‌های بیمارستانی فاقد منبع ضروری برای بازیابی اطلاعات دقیق و عمیق پزشکی هستند و از اینکه واسطه اطلاع رسای برای بیماران شوند ناراضی بودند اما امروزه دلایل بسیاری وجود دارد که کلیه کتابداران بیمارستان را مجبور می‌کند تا امکانات دستیابی راحت‌تری برای بیماران و سایر جویندگان غیرحرفه‌ای اطلاعات پزشکی ایجاد نماید. (معصومی،۱۳۸۶)

دارگونت[۴] بهبود کیفیت مراقبت‌های درمانی را یک هدف جهانی برای کتابخانه‌های بیمارستانی می‌داند وی می‌گوید: بیش‌تر خدمات کتابخانه‌ها در بیمارستان سانفرانسیسکو به پرسنل کشیک در بیمارستان که نقش مهمی در درمان دارند ارائه می‌شود این امر هم از طریق فراهم آوردن متون و اطلاعات جدید صورت می‌گیرد و در اکثر موارد موجب بهبود کیفیت درمان توسط پزشک می‌شود. (دراگونت،۱۹۷۳)

به ازای هر سه بیماری که پزشک ملاقات می‌کند دو پرسش در مورد نحوه درمان بیماران برای وی مطرح می‌شود این میزان بازگوکننده نیاز شدید پزشکی به اطلاعات جدید برای کمک به درمان است که طبعاً مراجعه به مراکز و منابع اطلاعاتی را برای رفع این نیاز به دنبال خواهد داشت. (سوول[۵](۱۹۸۵،

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

در مرکز بیمارستان‌های واشنگتن اطلاعات موردنیاز کادر پزشکی توسط خدمات ATCH که اولین بار در سال ۱۹۶۷ در این مرکز ارائه شد تهیه می‌گردد بدین معنی که کتابدار به همراه متخصصین در تمامی جلسات و کنفرانس‌های پزشکی و در بعضی موارد حتی در اتاق عمل حاضر می‌شود. (سوول،۱۹۸۷)

دیمس[۶] (۱۹۹۱) در تحقیق خود نشان داد که اکثریت پزشکان معتقد بودند که نقش کتابداران و اطلاع‌رسانان در درمان به‌عنوان یک ضرورت چشمگیر بوده است گروه بهداشتی در این تحقیق اذعان داشته‌اند که درصورتی‌که کتابداران با آن‌ها همکاری نداشته باشند مطمئن نیستند که اعضای تیم پزشکی دقت کافی جهت دستیابی به اطلاعات موردنیاز را داشته باشند و همچنین اظهار داشته‌اند که علیرغم تخصص پزشکان در درمان بیماری‌ها در دستیابی به متون جاری در زمینه‌های موردنیاز توانایی لازم را ندارند.

چنج[۷](۱۹۹۶) یافته‌های وی نشان داد که اصلی‌ترین علت مراجعه پزشکان به کتابخانه‌های پزشکی در کشور هنگ‌کنگ حل مشکلات بالینی است.

لامب[۸] (۲۰۰۱) خلأ موجود در متون پزشکی و گروه استفاده‌کننده از آن را تشخیص داده و ازنظر او برنامه CML به‌عنوان ارتباطی است بین آموزش پزشکی و کتابخانه است.

مولر[۹] (۲۰۰۱) چنین بیان می‌کند که همه نارضایتی و شکایات خود را از وضعیت فعلی سیستم مراقبت‌های بهداشتی اظهار می‌داریم درصورتی‌که کتابداران بیمارستان می‌توانند رهبر آموزش استفاده‌کنندگان برای ارزیابی اطلاعات بهداشت در اینترنت و اخبار باشند علاوه بر این می‌توانند متخصصان بهداشت را یاری کنند تا در مورد درمان‌های جدید و جایگزین که ممکن است با آن آشنایی نداشته باشند روزآمد و آگاه نمایند کتابداران می‌توانند واسطه اطلاعاتی کارآمد در توسعه مشارکت بین پزشکان ایجاد کنند

کتابخانه بیمارستانی

کتابخانه بیمارستانی، کتابخانه پزشکی، یا کتابخانه علوم بهداشتی، به کتابخانه‌ای گفته می‌شود که در بیمارستان‌ها و دیگر مراکز پزشکی ایجاد می‌گردد و هدف آن اشاعه اطلاعات زیست پزشکی و بالینی برای اهل حرفه پزشکی مانند پزشکان، پرستاران، تکنسین‌های آزمایشگاهی، پیراپزشکان و مدیران بیمارستان است. وجه تمایز این کتابخانه‌ها با کتابخانه‌های مراکز آموزش پزشکی (کتابخانه‌های دانشکده‌های پزشکی)، تأکید این کتابخانه‌ها بر تهیه منابعی است که در معالجه بیماران به کار می‌آیند. علاوه بر این، محیط این کتابخانه‌ها جای مناسبی برای مطالعه، صرف اوقات فراغت، نشست‌ها، مشاوره‌ها و بحث و گفت‌وگوی استفاده‌کنندگان است

کتابداران

کتابداران کتابخانه‌های بیمارستانی خدمات متنوعی ارائه می‌کنند و گاه نقش‌های مختلفی چون مدیر کتابخانه، متخصص اطلاع‌رسانی، کتابدار بالینی، مدیر پایگاه داده‌ها و مانند آن را بر عهده دارند. درنتیجه، نیازمند آموزش‌های گوناگون در مقاطع فوق‌دیپلم، کارشناس و کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی هستند عنوان «کتابدار پزشکی» به کسانی اطلاق می‌شود که با طی دوره‌های آموزشی و تجربی ویژه، در نقش مشاوران ثابت یا سیار کاربران اطلاعات پزشکی، به ارزیابی و اصلاح نظام‌های اطلاع‌رسانی پزشکی می‌پردازند.

عملکرد مبتنی بر شواهد

در این راستا EBM را دربرمی گیرد که عبارت است از استفاده درست، صریح و خردمندانه از بهترین شواهد موجود در تصمیم‌گیری بالینی برای مراقبت از یکایک بیماران.

معرفی بانک‌های اطلاعاتی[۱۰] PUB MED

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

پابمد بالینی های‌کاوش (PubMed Clinical Queries)

کاربرد کاوش‌های بالینی

کاوش‌های جامع و عمومی پزشکی از صفحه اصلی پابمد انجام می‌شود ولی کاوش‌های بالینی پابمد جستجوهای تخصصی را برای کارکنان بخش بالینی فراهم می‌کند

جستجو از طریق گروه مطالعه بالینی (درمان، تشخیص، علت شناسی، پیش‌آگهی، راهنماهای پیش‌بینی بالینی)

یافتن مرورهای سامان‌یافته (reviews systematic)

جستجوهای ژنتیک پزشکی

راهبرد (استراتژی) این کاوش‌ها در پابمد قابلیت تصحیح با استفاده از سربرگ‌های محدودیت‌ها Limits و جزییات دارد را Details.

جستجو از طریق گروه مطالعه بالینی

این گروه‌های مطالعاتی برای پاسخ به پرسش‌های بالینی شامل درمان تشخیص علت شناسی پیش‌آگهی و راهنماهای پیش بالینی مناسب‌اند و ویژه جستجو از راه فیلترهای جستجو می‌باشند که بازیابی اطلاعات را به مقالات دارای روش‌شناسی (متدولوژی) خاص با توجه به نوع پرسش بالینی محدود می‌کند و شامل پژوهش‌های بالینی کاربردی نیز می‌شود.

برای کاوش، مراحل زیر را دنبال کنید:

1. روی Queries clincal در صفحه آغازین پابمد کلیک کنید
2. در صفحه‌ای که ظاهر می‌شود روی category study clinical by search کلیک کنید
3. در کادر جستجو واژه موردنظر خود را وارد کنید
4. گروه مطالعه بالینی را انتخاب کنید درمان تشخیص سبب‌شناسی پیش‌آگهی
5. وسعت و دامنه نتایج را انتخاب کنید: جستجوی ویژه دقیق یا حساس Boad/Sensitive Narrow/specific
6. کنید کلیک را GO

:حساسیت یا Sensitivity نسبت بیمارانی که توسط روش (یا آزمون) موردمطالعه به‌عنوان موارد مثبت تشخیص داده‌شده‌اند. به‌عبارت‌دیگر حساسیت یک روش (یا آزمون) عبارت است از قدرت تشخیص بیماری توسط آن روش (یا آزمون).

:ویژگی یا Specificity نسبتی از افراد سالم که توسط روش (یا آزمون) موردمطالعه به‌عنوان موارد منفی تشخیص داده‌شده‌اند. به‌عبارت‌دیگر اختصاصی بودن یک روش (یا آزمون) عبارت است از قدرت تشخیص افراد سالم آن روش (یا آزمون)

منظور از روش‌شناسی این است که برای نمونه برای پرسش‌های بالینی از نوع درمان، اگر دامنه را حساس/گسترده انتخاب

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

کنید، مقالاتی با روش‌شناسی آزمون بالینی trials clinical و اگر دقیقة/ویژه انتخاب کنید، آزمون‌های کنترل‌شده تصادف .دارند قرار کاوش اولویت در (RCTs)

یافتن مرورهای سامان‌یافته (reviews systematic)

مرورهای سامان‌یافته پابمد، دامنه گسترده‌ای از مقالات را تحت پوشش دارد که شامل بیشتر موضوعات زیست پزشکی می‌شود. این بخش جهت یافتن مرورهای بالینی و مقالات مرتبط موردنیاز کارکنان بالینی تهیه‌شده است. مرورهای سامان‌یافته در پابمد دسته وسیعی از مقالات را تحت پوشش دارد. این مقالات عبارت‌اند از:

- مرورهای سامان‌یافته
- متاآنالیزها
- مرورهای آزمون‌های بالینی Trials Clinical
- پزشکی مبتنی بر شواهد
- کنفرانس‌های توسعه همسان
- خطمشی‌ها
- مقالاتی از مجلات تخصصی در مورد مطالعات مروری بالینی

lib2mag.ir

برای کاوش، مراحل زیر را دنبال کنید:

1. روی Queries Clinical در صفحه آغازین پابمد کلیک کنید،
2. در صفحه‌ای که ظاهر می‌شود Review Systematic Find را کلیک کنید،
3. در کادر جستجو واژه موردنظر خود را وارد کنید.
4. کنید کلیک را GO

همچنین اگر بخواهید مستقیماً چنین کاوشی را در صفحه آغازین پابمد انجام دهید می‌توانید در دنباله واژه خود عبارت کنید استفاده پرانتز از ندارد لزومی کنیدمی جستجو را واژه یک از بیش که‌درصورتی کنید وارد را sb] ANd systematic[چراکه وجود پرانتز تأثیری بر نتایج کاوش ندارد.

جستجوهای ژنتیک پزشکی

جستجو در این بخش منجر به بازیابی مقالاتی در موضوعات گوناگون ژنتیک پزشکی می‌شود جستجوهای ژنتیک پزشکی با همکاری کارکنانِ Review Gene در مرورهای آنلاین بیماری ژنتیک در Gene test واقع در دانشگاه واشینگتن توسعه یافت.

برای کاوش مراحل زیر را دنبال کنید:

1. روی Queries clincal در صفحه آغازین پابمد کلیک کنید
۲. در صفحه‌ای که ظاهر می‌شود را کلیک کنید
۳. در کادر جستجو واژه موردنظر خود را وارد کنید
کنید کلیک را GO ۴..

همچنین اگر بخواهید چنین کاوشی را در صفحه آغازین پابمد انجام دهید در دنباله واژه خود عبارت [ANDsystematic پرانتز وجود چراکه کنید استفاده پرانتز از ندارد لزومی کنیدمی جستجو را واژه یک از بیش که‌درصورتی کنید وارد را sb] تأثیری بر نتایج کاوش ندارد.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

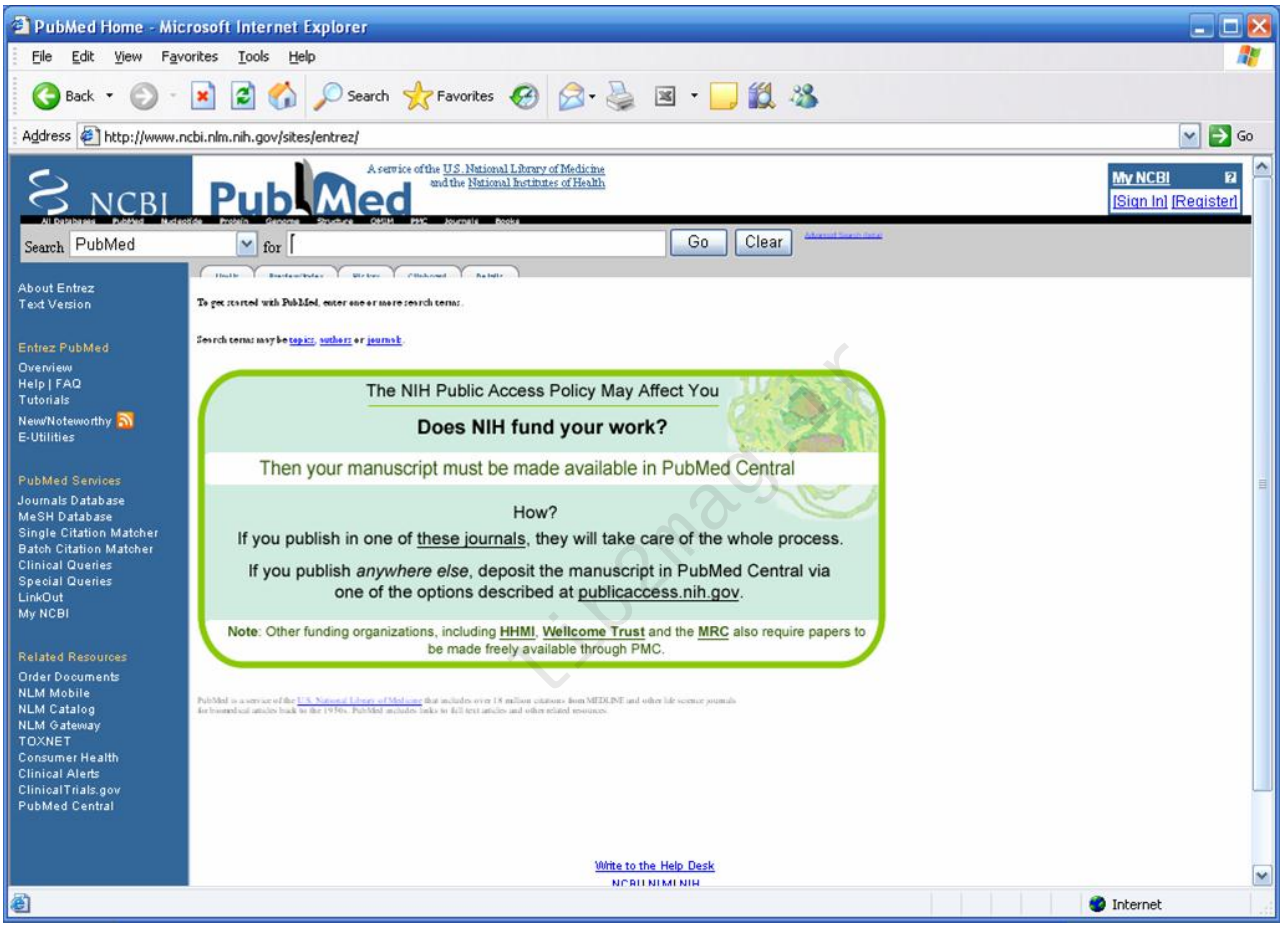

TRIP turning research into practice[11]

به‌عنوان ابر موتور کاوش در سال ۱۹۹۷ و درنتیجه تلاش جان براسی و کریس پرایس برای پاسخگویی به پرسش‌های بالینی از راه پزشکی مبتنی بر شواهد به وجود آمد و هدف آن دسترس‌پذیری آسان به متون آنلاین مبتنی بر شواهد بود به همین خاطر به کاوش ۱۵۰ منبع به‌اضافه میلیون‌ها مقاله مدلاین و بیش از ۸۰ هزار مدرک دیگر به‌مانند خط‌مشی‌ها و مقالات مروری می‌پردازد بنابراین کاوش در این پایگاه از اتلاف وقت جلوگیری می‌کند

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

برای اطلاعات روزآمد یا به‌روز مناسب است و درواقع دانشکده‌ای از متخصصین برای پاسخگویی به پرسش‌های روزانه کلینیسینها و بیماران جهت روزآمد نگه‌داشتن اطلاعات آنان و ارائه اطلاعاتی ایست که به‌سادگی قابل‌استفاده‌اند همچنین اطلاعات ضروری زمینه‌ای برای درک بهتر دستورات پزشکی پیشنهادشده است را ارائه می‌دهد

MDconsult &first consult[۱۳]

از محصولات شرکت الزویر شامل کتاب‌ها ژورنال‌ها کلینیک‌ها آموزش بیمار داروها خط‌مشی‌ها تصاویر اخبار و آموزش مداوم پزشکی

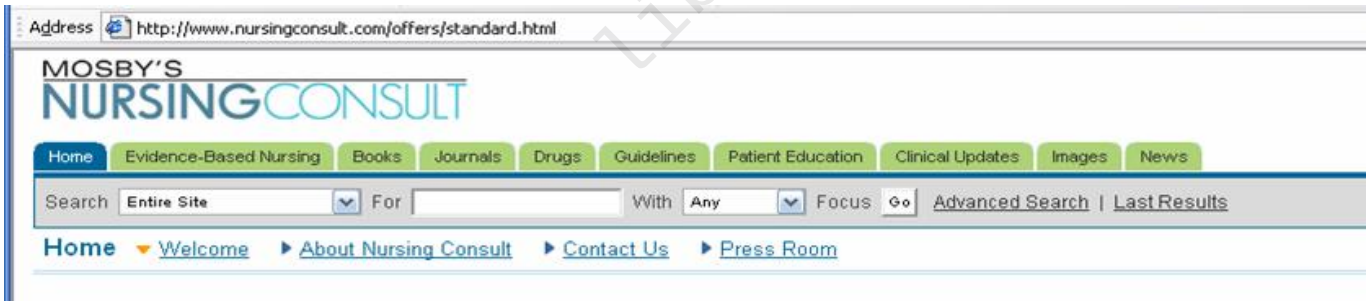

Nursing consult[۱۴]

توسط موزبی تولیدشده بود الزویر خریداری کرد این سایت مطمئن‌ترین و جامع‌ترین منبع آنلاین برای توصیه‌های پرستاری

بر اساس اطلاعات معتبراست که به مراقبت بهتر از بیمار کمک می‌کند یافتن پاسخ برای پرسش‌ها آموزش بیماران مطلع ماندن از جدیدترین یافته‌های پرستاری و بهبود کیفیت مراقبت از بیمار ازجمله خواسته‌های این پایگاه است

پانویس:

[۱] (EBM(EVIDENCE BASED MEDICINE

[2] Derek

[۳] Jonathan

[۴] Dragonete

[۵] Covel

[۶] Demas

[۷] Chenge

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

[8 Lamb]

[9 Moler]

[۱۰] www.ncbi.nlm.nih.gov

[۱۱] www.TRIPdatabase.com

[۱۲] www.UPTODT.com

[۱۳] www.MDCONSULT.com

[۱۴ www.NURSINGCONSULT.com]

منابع و مأخذ

1. آشوری، مهران (۱۳۷۹) بررسی وضعیت کتابخانه‌های بیمارستان‌های روانی شهر تهران ، فصلنامه کتاب، دوره یازدهم، شماره اول،۷۷.
2. بیگلری، آفرین، (۱۳۴۵)، بررسی کتابخانه‌های بیمارستانی و طرح ایجاد و توسعه آن در ایران ، پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشکده علوم تربیتی: دانشگاه تهران
3. حری، عباس (۱۳۸۵)، دایره المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
4. شیخ کانلومیلان، نریمان، (۱۳۷۲)، بررسی عوامل مؤثر بر استفاده پرستاران از کتابخانه‌های بیمارستان دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران از دیدگاه پرستاران ، پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی: دانشگاه علوم پزشکی تهران
5. مدنی، سهیلا، (۱۳۷۵)، بررسی نقش نیروهای متخصص کتابداری و اطلاع‌رسانی در طرح‌های تحقیقاتی پزشکی و نظر مجریان طرح درزمینهٔ به‌کارگیری آنان درتیم های تحقیقاتی ، پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی: دانشگاه علوم پزشکی ایران
6. معصومی، لیلا، (۱۳۸۶)، بررسی نقش کتابداران بیمارستان در اطلاع‌رسانی به پزشکان عمومی، دستیاران، متخصصان مراکز آموزشی درمانی همدان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری: دانشگاه آزاد همدان
7. Information seek behavior of Chenge,Grace,Yin Ting and Lam,Louise Mei chun.(1996). Bulletin of Medical health professionals in Hong Kong:a survey of thirty- seven hospitals. Library Association.843(jan.):34-40
8. Information needs in office practice:Are they Covel,David,G.and Uman.Gwen C.(1985). Anals of internal medicine, No.510 3:596-599.being met?
9. :the unicoron.Bulletin of Medical LibraryClinical Medical LibrarianDemas,Tjean M.(1991). Association. 79(jun.):17-27
10. ,harrison s principle of Dennis,Ll.Braunwald,fauci,A.hausers.longo,D,gameson,l.(2005) ,۱۶ th edition,newyork,MC graw-hill medica publishing division.international medicine
11. evidence-based.health care,international journal of evidence based healthDerek,f.(2005) ,۳۱,۱-۱care
12. The health science library s,contributions to patient Dragonete,Dorothy.(1973). .Bulletin of Medical Library Association .61(jun.) :29-32.care
13. .library.Hi evidence –based librarianship:the EBL processJonathan,Elderege, (2006). jounal:24:41
14. .Clinical Library edecade of clinical librarianshipLamb,Getrude.(1982). 1982.(sep):1(jan):2-4

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

15. hospital libraries.encyclopedia of library & information scienceLet,roaind(2000). (dekert)vol12,p.1208
16. information needs of clinician:observation from a CML programMoler,Martina, (2001). Bulletin of medical library Association.22(jun.) :320-322
17. BMJ:312:71-2evidence based medicine:what is and what is not.Sacke DL (1996).
18. Bulletin of Medical LATCH at the Washington centerSowel,steven,L.(1972) ,۱۹۶۷-۱۹۷۵. Association 66(Apr):218-220.

نویسنده:نازنین مؤمن زاده

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	نازنین مؤمن زاده
عنوان مقاله:	کتابخانه ها و کتابداران بیمارستان مجری عملکرد مبتنی بر شواهد در محیط پایگاه های اطلاعاتی پزشکی مبتنی بر شواهد
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: 2.0 i-Kit bd r)
دوره مجله(Vol):	۲
شماره مجله(Issue):	۵
سال(Year):	۱۳۹۵
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/7001

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.